

01-11-2024

MDR-2024-00035

Rikke Felby

Dagsorden for møde i Psykiatri- og Socialudvalget den 8. november 2024

Deltagere: Jacob Klærke, Vibeke Gamst, Anne Christiansen Thilemann, Anne Skau Styrishave, Dorte Vilhelmsen, Lone Mortensen, Else Søjmark, Malou Skeel, Mette Bossen Linnet, Steen Jakobsen, Susanne Due Kristensen, Bente Gertz, Grethe Olivia Nielsson, Jeppe Fransson

Afbud:

Mødested: Danske Regioner, Dampfærgevej 22, 2100 København Ø

Indholdsfortegnelse

1 (Fortrolig)	4
2 (Offentlig) Godkendelse af åbent referat fra mødet den 26. september 2024	5
3 (Offentlig) Drøftelse af kommende sundhedsreform	6
4 (Offentlig) Status for 10-årsplanen og Aftale om bedre psykiatri	8
5 (Offentlig) Styrket somatisk indsats i psykiatrien	11
6 (Offentlig) Ny model for monitorering af tvang.....	14
7 (Fortrolig)	15
8 (Offentlig) Temadrøftelse om socialpsykiatrien	16
9 (Offentlig) Orientering om arbejdet omkring og i Sammen om Handicap .	20
10 (Offentlig) Meddelelser og gensidig orientering	23
11 (Offentlig) Eventuelt - åbent	24
12 (Fortrolig)	24

2 (Offentlig) Godkendelse af åbent referat fra mødet den 26. september 2024

Rikke Felby
MDR-2024-00035

Resumé

Referatet blev sendt til udvalget via First Agenda den 8. oktober 2024.

Indstilling

*Det indstilles,
at udvalget godkender referatet*

Sagsfremstilling

-

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

1. Referat - Åben (1728338 - MDR-2024-00034)

3 (Offentlig) Drøftelse af kommende sundhedsreform

Julie Kjærgaard
EMN-2022-00567

Resumé

Psykiatri- og Socialudvalget drøfter status og forventninger til indhold i den kommende sundhedsreform.

Indstilling

Det indstilles,

at Psykiatri- og Socialudvalget følger op på konferencen Sundhed for Alle og drøfter regeringens kommende sundhedsreform.

Sagsfremstilling

Regeringen forventes at indgå en bred aftale om en ny sundhedsreform i starten af november.

Der er generelt ros fra Folketingets øvrige partier til udspillet, og navnlig forslag om grundpakkeforløb for kronikere og reformen af almen praksis. De forslag i regeringens udspil, der særligt har skabt diskussion landspolitisk, er spørgsmålet om en ny Region Østdanmark, de 17 nye sundhedsråd og opgaveflytningen fra kommunerne til regionerne, herunder især akutsygeplejen. Der er også blandt partierne i Folketinget interesse for økonomien i reformen.

Derfor er det også i høj grad de elementer, Danske Regioner har haft fokus på siden lanceringen:

- At fastholde det udbyggede ansvar på sundhedsområdet og grundelementerne i reformen
- At sikre den rette governance i sundhedsrådene og balancen til regionsrådene
- Udfordringerne i en Region Østdanmark.

Danske Regioner sætter derudover gennem alliancer og dialog med Christiansborg fokus på det, der går tabt, når interreg-samarbejdet fjernes fra regionerne, og de regionale udviklingsstrategier bortfalder. Ligesom anledningen benyttes til at pege på nogle af de områder, hvor regionerne med fordel kunne løfte et større ansvar, herunder på det højt specialiserede socialområde og miljø.

Der lægges op til gensidig orientering om forventninger til indhold i en kommende reform og særlige opmærksomhedspunkter i den forbindelse

---

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

4 (Offentlig) Status for 10-årsplanen og Aftale om bedre psykiatri

---

Josefina Hindenburg Krausing
EMN-2020-00886

Resumé

Psykiatri- og Socialudvalget orienteres løbende om status for arbejdet med 10-årsplanen for psykiatri og mental sundhed og Aftale om bedre psykiatri. Dette senest på møde juni 2024. På alle fem prioriterende områder i 10-årsplanen for psykiske lidelser og mental sundhed er der fremdrift. Desuden er der fremdrift i indsatser i regi af Aftale om en bedre psykiatri.

Sundhedsstyrelsen og Social- og Boligstyrelsen har på baggrund af rådgivning fra Nationalt råd for psykiske lidelser og mental sundhed offentliggjort et oplæg til rækkefølge og prioritering af anbefalingerne i styrelsernes faglige oplæg til en 10-årsplan for psykiatri og mental sundhed for årene 2025-2030. Oplægget tager afsæt i regeringens prioritering af et fagligt løft af psykiatriområdet frem mod 2030.

Vedlagt til orientering er:

- Danske Regioners detaljerede oversigt over initiativer i 10-årsplanen for psykiatri og mental sundhed og Aftale om bedre psykiatri
- Danske Regioners økonomiske oversigt over regionale midler til psykiatrien i 10-årsplanen og FL24.

Indstilling

Det indstilles,

at Psykiatri- og Socialudvalget tager orienteringen til efterretning, og at udvalget drøfter status for 10-årsplanen for psykiatrien og mental sundhed og Aftale om bedre psykiatri.

Sagsfremstilling

Psykiatri- og Socialudvalget nåede ikke at drøfte punktet på udvalgets sidste møde. Punktet er opdateret efterfølgende.

Nationalt råd for psykiske lidelser og mental sundhed

Der har i regi af Sundhedsstyrelsen været afholdt fem møder i Nationalt råd for psykiske lidelser og mental sundhed. Næste møde er i december 2024. Rådet har på møde i foråret drøftet udkast til oplæg til rækkefølge og prioritering for indsatser 2025 – 2030.

Sundhedsstyrelsen og Social- og Boligstyrelsen har på baggrund af

rådgivning fra Nationalt råd for psykiske lidelser og mental sundhed nu offentliggjort et oplæg til rækkefølge og prioritering af anbefalingerne i styrelsernes faglige oplæg til en 10-årsplan for psykiatri og mental sundhed for årene 2025-2030. Link til oplæg: <https://www.sst.dk/-/media/Nyheder/2024/Oplaeg-til-raekkefoelge-og-prioritering-af-anbefalinger-under-10-aarsplanen-september2024.ashx>

Oplægget, som styrelserne har sendt til Indenrigs- og Sundhedsministeriets departement, tager afsæt i regeringens prioritering af et fagligt løft af psykiatriområdet frem mod 2030. I oplægget indgår en tydelig prioritering af indsatser i de første tre år, mens der er indlagt mulighed for større fleksibilitet i årene 2028-2030. Dette skyldes, at der ses et behov for en vis fleksibilitet til at prioritere midler til områder, hvor der viser sig særlige behov undervejs. I oplægget indgår prioriteringer inden for fire hovedområder:

- 2025: Behandling og indsatser tættere på hjemmet og hjælp til børne- og ungdomspsykiatrien
- 2026: Bedre forløb for patienter under indlæggelse
- 2027: Bedre sammenhæng for patienter på tværs af social- og sundhedsområdet
- 2028-2030: Forebyggelse og tidlig indsats.

Se uddybning og vægtning side 5 til 13 i 'Oplæg til rækkefølge og prioritering af anbefalinger under 10-årsplanen for psykiatri og mental sundhed'.

Det forventes, at der indgås politisk aftale om initiativer for psykiatrien for årene 2025 – 2030 senere på året efter afslutningen af forhandlingerne om regeringens udspil "Sundhed tæt på dig".

Status for igangværende arbejde i 10-årsplanen for psykiatri og mental sundhed og Aftale om bedre psykiatri

I alle regioner følges arbejdet med 10-årsplanen for psykiatri og mental sundhed og Aftale om bedre psykiatri tæt, herunder implementering af tiltag samt medfølgende økonomi.

Regeringen, KL og Danske Regioner har, som udvalget ved, den 2. april 2024 offentliggjort aftale om udmøntning, implementering og opfølgning på Aftale om en 10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed (2022) og Aftale om en bedre psykiatri (2023). Derudover indeholder aftalen en ny målsætning for nedbringelse af brugen af tvang i psykiatrien. Link til aftale: https://www.ism.dk/Media/638471390064264040/Udm%C3%B8ntningsaftale_final.pdf

På alle fem prioriterende områder i 10-årsplanen for psykiske lidelser og mental sundhed er der fortsat fremdrift. Det faglige arbejde for et lettilgængeligt behandlingstilbud i kommunerne til børn og unge i psykisk

mistrivsel er afsluttet. Forløbsbeskrivelser for børn, unge og voksne med psykoselidelser er offentliggjort, og der er offentliggjort en handlingsplan for forebyggelse af selvmord og selvmordsforsøg. Desuden er der fortsat god fremdrift i etablering af de Danske Multidisciplinære Psykiatri Grupper samt ansøgt og udmøntet midler til forskning i psykiatri og mental sundhed. Ift. handlingsplanen til forebyggelse af selvmord og selvmordsforsøg pågår et arbejde med konkretisering af en kommende monitorering af indsatser.

Også i forhold til Aftale om bedre psykiatri er der fremdrift. Dette blandt andet i forhold til forberedende ii regi af Sundhedsstyrelsen om hurtigere behandling til børn og unge, opfølgning efter endt forløb i psykiatrien, bedre akut hjælp og større tryghed for medarbejderne samt forløbsbeskrivelse for børn og unge med autismespektrumforstyrrelser (ASF).

Sundhedsstyrelsen har desuden afholdt det første møde i den styrkede taskforce for psykiatriområdet.

Sideløbende har et rådgivende udvalg for patientrettigheder i regi af Indenrigs og Sundhedsministeriet, udarbejdet mulige scenarier for nye patientrettigheder i børne- og ungdomspsykiatrien. Vi afventer meldingen fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet om den videre proces.

I vedlagte detaljerede oversigt over initiativer ses status for de samlede initiativer.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

1. oktoberr 2024 Skema over indsatser i 10- årsplan og Aftale bedre psykiatri samt nye patientrettigheder_ (1733715 - EMN-2020-00886)
2. Oversigt over regionale midler til psykiatrien i 10-årsplanen og 'Aftale om en bedre psykiatri' (FL24) oktober 2024 (1732783 - EMN-2020-00886)

5 (Offentlig) Styrket somatisk indsats i psykiatrien

Josefina Hindenburg Krausing
EMN-2023-00489

Resumé

Sundhedsdirektørkredsen og psykiatridirektørkredsen har på møder den 23. august og den 30. august i de respektive kredse drøftet, hvordan regionerne fremadrettet kan implementere en systematisk indsats, hvor mennesker med psykisk sygdom kan udredes og behandles for deres somatiske sygdomme, når de er i kontakt med psykiatrien.

Drøftelsen tog bl.a. afsæt i inputs fra en hurtigt arbejdende gruppe nedsat efter en fælles drøftelse i de to direktørkredse den 24. maj 2024.

På baggrund af drøftelserne er der på tværs af kredsene og efterfølgende i regionsdirektørkredsen opbakning til ambitionen og enighed om, at det er en vigtig og prioriteret opgave for regionerne at styrke den somatiske indsats i psykiatrien. Der er enighed om, at alle regioner udvikler og beskriver, hvordan der i de enkelte regioner kan sikres regelmæssige strukturerede somatiske indsatser i den stationære psykiatri og ambulans. Implementering af de regionale tiltag skal være påbegyndt senest 1. juni 2025.

Indstilling

Det indstilles,
at Psykiatri- og Socialudvalget tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Mennesker med psykiske lidelser underdiagnosticeres og underbehandles ofte for samtidige somatiske tilstande. Det er velkendt og veldokumenteret. Dette bl.a. i Behandlingsrådets analyse af ulighed i somatisk behandling af patienter med psykiske lidelser. Link til Behandlingsrådets analyse og en pixiudgave af analysen: <https://behandlingsraadet-classic.azureedge.net/media/aqncdurf/unders%C3%B8gelsesdesign-2023.pdf>

Mennesker med psykiske lidelser lever i gennemsnit lever 7-10 år kortere end den øvrige befolkning. Af det faglige oplæg til 10-årsplanen for psykiatri og mental sundhed fra Sundhedsstyrelsen fremgår, at der i denne befolkningsgruppe er en øget forekomst af risikofaktorer for udvikling af somatisk sygdom samt underdiagnosticering og mindre effektiv behandling af både psykiske lidelser og somatisk sygdom. Overdødeligheden kan i nogen grad forklares af eksterne årsager (selvmord, mord og ulykker), men størstedelen af de tabte leveår skyldes overdødelighed på baggrund af fysisk sygdom.

Generelt er der i regionerne gode eksempler på, hvordan der arbejdes med at skabe øget integration og samarbejde mellem psykiatri og somatik. Et gennemgående træk er imidlertid, at de fleste eksempler enten er enkeltstående eller implementeret i begrænset omfang indenfor de respektive regioner.

Sundhedsdirektørkredsen og psykiatridirektørkredsen har på møder hhv. d. 23. august og d. 30. august i de respektive kredse drøftet, hvordan regionerne fremadrettet kan implementere en systematisk indsats, hvor mennesker med psykisk sygdom kan udredes og behandles for deres somatiske sygdomme, når de er i kontakt med psykiatrien.

Drøftelserne tog bl.a. afsæt i inputs fra en hurtigt arbejdende gruppe nedsat efter en drøftelse i de to direktørkredse d. 24. maj 2024.

Regionsdirektørkredsen er efterfølgende blevet præsenteret for drøftelserne.

Anbefalinger fra arbejdsgruppen

Arbejdsgruppen anbefaler, at der i regionerne etableres et formaliseret samarbejde mellem psykiatrien og somatikken, således at voksne patienter indlagt med psykisk sygdom også får taget hånd om eventuelle fysiske symptomer og sygdom. Der peges på, at samarbejdet kan organiseres med inspiration fra liaisonsomatik.

Arbejdsgruppen foreslår desuden, at der etableres en systematisk indsats, hvor somatisk personale i den ambulante psykiatri, tager hånd om udvalgte patienter mhp. håndtering af somatiske symptomer og sygdomme. Målgruppen bør være patienter, som ikke vil eller kan opsøge egen læge eller ikke kan eller vil opsøge tilstrækkelig udredning og behandling i somatisk regi.

Beslutning i direktørkredse

På baggrund af drøftelserne er der på tværs af sundhedsdirektørkredsen og psykiatridirektørkredsen samt i regionsdirektørkredsen opbakning til ambitionen og enighed om, at det er en vigtig og prioriteret opgave for regionerne at styrke behandlingen af somatiske sygdomme hos patienter med psykiske sygdomme. Der er enighed om:

- at der bør være en styrket somatisk indsats i psykiatrien
- at alle regioner skal udvikle og beskrive, hvordan der i de enkelte regioner kan sikres regelmæssige strukturerede somatiske indsatser i den stationære psykiatri og ambulant
- at det er mest hensigtsmæssigt, at den enkelte region organiserer indsatserne, så de bedst muligt passer til de lokale forhold og muligheder
- at implementering skal være påbegyndt senest 1. juni 2025.

- at sundhedsdirektørkredsen og psykiatridirektørkredsen er ansvarlige for, at udviklingen i indsatserne følges på baggrund af data.

Psykiatri- og Socialudvalget vil løbende blive holdt orienteret om indsatserne.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Punktet blev udskudt på udvalgets sidste møde i september grundet tidsmangel. Siden mødet har Regeringen i sit udspil 'Sundhed tæt på dig' bl.a. lagt op til, at psykiatrien organisatorisk skal integreres med somatikken, og at integrationen skal ske gennem aftale med regionerne. Samtidig får sundhedsrådene ansvar for behandlingstilbuddene for både fysisk og psykisk sygdom i deres område.

Målet er at sikre en bedre og mere sammenhængende indsats for patienterne, herunder at patienter med samtidig psykisk og somatisk sygdom, der ofte har komplicerede forløb og behov for samtidige og koordinerede indsatser, får den rette behandling af høj kvalitet i tide.

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

6 (Offentlig) Ny model for monitorering af tvang

Julie Kjærsgaard
EMN-2022-00567

Resumé

I 2014 indgik det daværende Ministerium for Sundhed og Forebyggelse og Danske Regioner en partnerskabsaftale for anvendelsen af tvang i psykiatrien. Ved partnerskabsaftalens udløb i 2020 blev det politisk besluttet, at anvendelsen af tvang fortsat skal monitoreres og at monitoreringsmodellen skulle revideres. Sundhedsstyrelsen nedsatte i 2021 en følgegruppe og en teknikergruppe, som skulle bidrage til arbejdet.

Et længerevarende arbejde med at udarbejde en ny model for monitorering af tvang i psykiatrien, forventes at blive afsluttet snart. Modellen forventes implementeret i forbindelse med monitoreringsrapporten i 2. kvartal af 2025.

Indstilling

Det indstilles,
at Psykiatri- og Socialudvalget tager orienteringen til efterretning

---

Sagsfremstilling

I 2014 indgik det daværende Ministerium for Sundhed og Forebyggelse og Danske Regioner en partnerskabsaftale for anvendelsen af tvang i psykiatrien. Ved partnerskabsaftalens udløb i 2020 blev det politisk besluttet, at anvendelsen af tvang fortsat skal monitoreres og at monitoreringsmodellen skulle revideres. Sundhedsstyrelsen nedsatte i 2021 en følgegruppe og en teknikergruppe, som skulle bidrage til arbejdet.

I 2024 indgik Sundheds- og Indenrigsministeriet, Danske Regioner og KL et nyt partnerskab for nedbringelse af tvang med en målsætning om at nedbringe de mest indgribende tvangsformer, det vil sige episoder med bæltefiksering, fastholdelse og akut beroligende medicin, med 30%. Den nye monitoreringsmodel skal understøtte denne målsætning samt partnerskabets andre fokusområder, som blandt andet inkluderer fokus på processen op til tvangsindlæggelser samt anvendelsen af tvang i børne- og ungdomspsykiatrien.

Arbejdet med udarbejdelsen af en ny monitoreringsmodel er blevet forsinket blandt andet som følge af Corona pandemien, men forventes på at være implementeret i forbindelse med monitoreringsrapporten i 2. kvartal af 2025.

Grundet øget monitorering og ændring af indikatorer, forventes det at den reviderede monitoreringsmodel vil medføre en stigning i registreringen af tvang samlet set.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

7 (Fortrolig)

8 (Offentlig) Temadrøftelse om socialpsykiatrien

Julie Kjærgaard
EMN-2022-00567

Resumé

En stor del af de mennesker, der er diagnosticeret med en psykisk lidelse, har behov for indsatser og støtte i socialpsykiatrien.

De primære tilbud i socialpsykiatrien er socialpædagogisk støtte (bostøtte), opsøgende og forebyggende indsatser, midlertidige og længerevarende botilbud samt dag- og beskæftigelsestilbud. Kommunerne samarbejder med en bred kreds af aktører på området bl.a. den regionale behandlingspsykiatri.

I Sundhedsstyrelsens og Social- og Boligstyrelsens oplæg til rækkefølge og prioritering af anbefalinger under 10-årsplanen for psykiatri og mental sundhed i årene 2025-2030 anbefales blandt andet et samlet løft af faglighed og kapacitet på tværs af regioner og kommuner. Derudover anbefales der et fokus på bedre sammenhæng for patienter på tværs af social- og sundhedsområdet.

På udvalgsrådet vil Lotte Lyhne som er chefkonsulent i Socialpædagerne, som repræsenterer den største faggruppe på det sociale område, danne afsæt for udvalgets drøftelse ved at skitsere, hvilke udfordringer der opleves i forhold til støtte af borgere samt i forhold til koordination og samarbejde på tværs af sektorer.

Indstilling

Det indstilles,

at Psykiatri- og Socialudvalget drøfter, hvordan samarbejdet mellem behandlingspsykiatrien og socialpsykiatrien kan styrkes.

Sagsfremstilling

Mange mennesker med psykiske lidelser modtager indsatser i socialpsykiatrien. Socialpsykiatriens opgave er at støtte mennesker med både lettere og svære psykiske vanskeligheder i at komme sig og leve et så meningsfuldt og selvstændigt liv som muligt, herunder at støtte den enkeltes aktiviteter i civilsamfundet og i hverdagslivet med familie og venner samt uddannelse og beskæftigelse. En del af socialpsykiatriens målgruppe har udover deres psykiske vanskeligheder også sociale problemer, som fx et stort forbrug af rusmidler og/eller hjemløshed, ligesom en del har sammensatte udfordringer eller flere samtidige diagnoser.

Hjælpen fra kommunen kan være støtte i eget hjem §85, aktivitets- og samværstilbud §104, ophold i midlertidigt botilbud §107, ophold i længerevarende botilbud § 108, støtte-kontakt-person §99, gruppebaseret støtte (§82a), individuel tidsbegrænset støtte (82b) eller sociale akuttilbud (§82c). Nogle modtager en kombination af flere former for støtte.

De dominerende personalegrupper i socialpsykiatrien er pædagoger, sygeplejersker, social- og sundhedsassistenter, ergoterapeuter og socialrådgivere.

Socialpsykiatrien i det faglige oplæg og 10-årsplanen for psykiatrien og mental sundhed

I Sundhedsstyrelsen og Social- og Boligstyrelsens faglige oplæg til en 10-årsplan for bedre mental sundhed og en styrket indsats til mennesker med psykiske lidelser fra 2022 fremgik som bekendt 37 anbefalinger og fem prioriterede områder.

I [afsnittet, der omhandler socialpsykiatrien i det faglige oplæg](#), udfoldes følgende anbefalinger:

- Opbygning og omlægning af kapaciteten i socialpsykiatrien, så der er de tilstrækkelige og tilgængelige vidensbaserede tilbud, samtidig med at der sker en udbredelse af fleksible tilbud, der møder de varierende behov, som mennesker med psykiske lidelser har
- Kvaliteten i sagsbehandlingen på voksenområdet styrkes, så mennesker med psykiske lidelser modtager det sociale tilbud, som bedst hjælper dem til at komme sig
- Der iværksættes et eftersyn af servicelovens voksenbestemmelser i forhold til, om de effektivt understøtter mennesker med psykiske lidelser i at komme sig
- Et bredt og ensartet kvalitetsløft af hele socialpsykiatrien gennem en national udviklingsstrategi
- Et bredt uddannelses- og kompetenceløft af socialpsykiatrien og en styrket rekruttering
- En øget specialisering af socialpsykiatriske indsatser til mennesker med de sværeste psykiske lidelser og mest komplekse problemer
- Udvikling og udbredelse af opsøgende gadeplansarbejde til mennesker med de sværeste psykiske lidelser og komplekse sociale problemer

I den politiske [Aftale om en 10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed](#) fra 2022 blev der taget hul på anbefalingerne under de fem prioriterede områder. I den politiske aftale fra 2023 om "En bedre psykiatri - hurtigere behandling til børn og unge, bedre akut hjælp og større tryghed for medarbejderne" blev der fulgt op på yderligere anbefalinger fra det faglige

oplæg. Flere af de initiativer, der anbefales inden for socialpsykiatrien, er således igangsat, herunder:

- Forsøgsordning med etablering af fleksible pladser
- Kvalitetsløft i socialpsykiatrien
- Kompetenceudvikling i socialpsykiatrien samt afprøvning af forebyggende social mentorordning

Oplæg til rækkefølge og prioritering af anbefalinger under 10-årsplanen for psykiatri og mental sundhed i årene 2025-2030

På baggrund af rådgivning fra Nationalt råd for psykiske lidelser og mental har Sundhedsstyrelsen og Social- og Boligstyrelsen udarbejdet et oplæg til rækkefølge og prioritering af anbefalingerne i det faglige oplæg i årene 2025-2030. Herunder anbefales blandt andet et samlet løft af faglighed og kapacitet på tværs af regioner og kommuner, at der sættes fokus på behandling og indsatser tættere på hjemmet, og at der med en række initiativer sættes fokus på at skabe bedre sammenhæng for patienter på tværs af social- og sundhedsområdet.

Det tværsektorielle samarbejde

Samarbejdet mellem socialpsykiatri og behandlingspsykiatri er vigtigt og i forsøget på at sikre sammenhængende forløb for patienter arbejdes der blandt andet med samarbejdsaftaler, forløbsbeskrivelser og udgående teams fra psykiatrien.

Som en del af udmøntningen af 10-årsplanen for psykiatri er der igangsat opstart af psykiatriske botilbudsteams samt forsøgsordninger med henholdsvis afklaringspladser og sociale mentorer, som alle har fokus på at skabe sammenhængende forløb for borgere.

- Psykiatriske botilbudsteams

De faglige rammer for udgående botilbudsteams i den regionale psykiatri blev offentliggjort i august 2024. Behandlingstilbuddet er rettet mod voksne, som bor på socialpsykiatriske botilbud og har svære psykiske lidelser, komplekse udfordringer samt behov for samtidig psykiatrisk behandling, socialpsykiatriske indsatser og koordination på tværs af sektorer.

- Afklaringspladser

Initiativet "Afklaringspladser" er rettet mod patienter, der står mellem tilbud i den regionale psykiatri og socialpsykiatrien og ikke kan opholde sig i eget hjem. Indsatsen skal lette overgangen ved at sikre, at borgere i forlængelse af en indlæggelse kan tilbydes et relevant socialt tilbud i en tidsafgrænset periode, mens udredningen pågår, og indtil det rette tilbud er tilgængeligt. Ordningen afprøves lige nu Aarhus kommune, Faaborg Midtfyn Kommune og Roskilde Kommune.

- Social mentorordning

Initiativet skal udvikle og afprøve en forebyggende social mentorordning som en borgernær, fleksibel og tidsbegrænset indsats til de borgere med psykiske lidelser, der udskrives fra den regionale psykiatri uden støtte efter serviceloven. Udgangspunktet er, at kontakten foregår telefonisk. Ordningen er under udvikling i seks kommuner.

Socialpsykiatrien i regeringsudspillet til en sundhedsreform

I regeringens strukturudspil foreslås etablering af 17 sundhedsråd med ansvar for at implementere og administrere nye tiltag i det nære. Det er beskrevet, at rådene skal beskæftige sig med psykiatrien. Det er relevant, at også socialpsykiatrien indtænkes her.

Udvalgets temadrøftelse

På udvalgsrådet vil Lotte Lyhne som er chefkonsulent i Socialpædagogerne holde et oplæg om, hvordan landskabet i socialpsykiatrien ser ud. Hun vil berøre, hvad der virker og hvilke udfordringer, der opleves, i forhold til både støtte af borgere samt i forhold til koordination og samarbejde på tværs af sektorer.

Med afsæt i oplægget bedes udvalget drøfte, hvordan samarbejdet mellem behandlingspsykiatrien og socialpsykiatrien kan styrkes.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

9 (Offentlig) Orientering om arbejdet omkring og i Sammen om Handicap

---

Thea Gade-Rasmussen
EMN-2023-00875

Resumé

Social- og Boligminister Sophie Hæstorp Andersen har indkaldt til møde i Sammen om Handicap den 6. november. Arbejdsgrupperne under rammeaftalen har været indkaldt til lyttedmøder. De regionale Socialdirektører har fokus på arbejdsgrupperne og har udover at deltage i de ministerielle grupper og nedsat deres egne grupper.

Indstilling

Det indstilles,

at udvalget tager den mundtlige såvel som skriftlige orientering til efterretning.

Sagsfremstilling

Kort baggrund

Tidligere Social- og Boligminister Pernille Rosenkrantz-Theil etablerede i september 2023 forummet "Sammen om Handicap" med formålet at indgå en aftale om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet. I begyndelsen af maj 2024 indgik regeringen, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti og Radikale Venstre en rammeaftale, som skal sætte retning for de kommende års arbejde med udvikling af handicapområdet. Rammeaftalen indeholder elementer, som både skal gennemføres på kortere og længere sigt.

Danske Regioner har grundlæggende været tilfreds med, at der landede en aftale, og at der dermed starter et arbejde op med en specialeplan. Den endelig aftale kunne med fordel have været mere konkret og have bygget ovenpå den evaluering af det specialiserede socialområde, som blev udarbejdet i slutningen af den tidligere regeringsperiode.

Social- og Boligminister Sophie Hæstorp Andersen har indkaldt til møde i forummet den 6. november og 20. november. Udvalget vil på udvalgsrådet mundtligt blive orienteret om mødet den 6. november.

Arbejdsgrupper

I forbindelse med rammeaftalen har ministeriet givet mulighed for at deltage i arbejdsgrupper om nogle af rammeaftalens initiativer. Danske Regioner har budt ind på deltagelse i følgende arbejdsgrupper:

- Takstmodel for hele det specialiserede socialområde, indførelse af beløbsgrænse for alternative tilbud samt særligt dyre enkeltsager
- Effektivisering af Socialtilsyn

- Specialeplanlægning på handicapområdet
- Forløbsanalyse af borgernes vej gennem systemet
- Uddannelseskraft på sikrede institutioner
- Forenklet og tillidsbaseret visitation til hjælpemidler
- Øget inddragelse af brugere og pårørende

I juni 2024 blev der fra ministeriet informeret om, at der ikke ville være et arbejdsgruppespor for initiativet om specialeplanlægning på handicapområdet, fordi "der ligger et stort forarbejde og en grundig inddragelsesproces bag i forbindelse med evalueringen af det specialiserede socialområde."

I september 2024 har ministeriet afholdt lyttemøder i arbejdsgrupperne om:

- Særligt dyre enkeltsager
- Ny takstmodel for botilbud og botilbudslignende tilbud
- Effektivisering af Socialtilsyn
- Forløbsanalyse af borgernes vej igennem systemet

Lyttemøderne har, ifølge ministeriet, til hensigt at inddrage organisationer tidligere i forløbet, end når drøftelser starter. Møderne har givet organisationerne mulighed for, overfor ministerielle embedsmænd, at præsentere de idéer og ønsker, der måtte være til udformningen af det pågældende initiativ.

Sideløbende med de ministerielle arbejdsgrupper har Danske Regioners Socialdirektørkreds i juni 2024 taget initiativ til at nedsætte fire arbejdsgrupper med det formål at kvalificere det regionale input til "Rammeaftalen om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet" og "Delaftalen mellem KL og regeringen på socialområdet", som er afstedkommet af Sammen om Handicap.

De interregionale grupper arbejder parallelt med de ministerielle arbejdsgrupper, og der er i nogle af grupperne personsammenfald i bemandingen af hhv. de interregionale og de ministerielle grupper. Det er aftalt, at det interregionale arbejde skal færdiggøres til og præsenteres på Socialdirektørmødet den 19. november 2024.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation
Ingen bemærkninger

Bilag

10 (Offentlig) Meddelelser og gensidig orientering

Rikke Felby
MDR-2024-00035

Resumé

-

Indstilling

Det indstilles,

at Psykiatri- og socialudvalget tager orienteringspunkterne til efterretning

---

Sagsfremstilling

-

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

11 (Offentlig) Eventuelt - åbent

Rikke Felby
MDR-2024-00035

Resumé

-

Indstilling

*Det indstilles,
at*

Sagsfremstilling

-

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

12 (Fortrolig)

Bilag Titel:	Referat - Åben
Dagsordens titel	Godkendelse af åbent referat fra mødet den 26. september 2024
Dagsordenspunkt nr	2
Bilag nr	1
Antal bilag:	1

02-10-24

MDR-2024-00034

Susanne Wessel

Referat fra møde i Psykiatri- og Socialudvalget den 26. september 2024

Deltagere: Jacob Klærke, Anne Skau Styrishave, Dorte Vilhelmsen, Susanne Due Kristensen, Malou Skeel, Else Søjmark, Bente Gertz, Lone Mortensen, Anne Thilemann, , Grethe Olivia Nielsson, Mette Bossen Linnet

Afbud: Vibeke Gamst og Steen Jakobsen

Deltagere fra sekretariatet: Camilla Hersom, Thomas I. Jensen, Anne Sofie Bæk-Sørensen, Julie Kjærgaard

Indholdsfortegnelse

1 (Fortrolig)	3
2 (Offentlig) Godkendelse af åbent referat fra mødet den 6. juni 2024.....	4
3 (Offentlig) Status for implementering af behandling af psykisk sygdom og samtidig rusmiddelforbrug.....	5
4 (Offentlig) Status på sundhedsstruktur	10
5 (Fortrolig)	11
6 (Offentlig) Status for 10-årsplanen for psykiatri og mental sundhed og Aftale om bedre psykiatri.....	12
7 (Offentlig) Styrket somatisk indsats i psykiatrien	16
8 (Fortrolig)	18
9 (Offentlig) Meddelelser og gensidig orientering	19
10 (Fortrolig)	21
11 (Offentlig) Eventuelt - åbent	22

2 (Offentlig) Godkendelse af åbent referat fra mødet den 6. juni 2024

Rikke Felby
MDR-2024-00034

Resumé

Referatet blev sendt til udvalget via First Agenda den 13. juni 2024.

Indstilling

*Det indstilles,
at udvalget godkender referatet*

Sagsfremstilling

-

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger

Udvalget godkendte referatet fra den 6. juni 2024.

Bilag

1. Referat - Åben (1708993 - MDR-2024-00033)

3 (Offentlig) Status for implementering af behandling af psykisk sygdom og samtidig rusmiddelforbrug

---

Josefina Hindenburg Krausing
EMN-2021-00442

Resumé

Psykiatri- og Socialudvalget er tidligere orienteret om det forberedende arbejde i forbindelse med, at regionerne skal implementere integreret behandling af både psykisk lidelse og samtidig rusmiddelforbrug

En trinvis indfasning af behandlingstilbuddet blev påbegyndt d. 1. september 2024. Inden da har der i regionerne været et stort forberedende arbejde samt afholdt flere webinarer. I dagsordenen gives en status for regionernes forberedende arbejde. Der vil desuden være oplæg ved Lone Tonsgaard, projektleder, Region Hovedstadens Psykiatri og Henrik Nørbak-Emig, cheflæge på Psykiatrisk Center Amager. Oplægget vil omhandle den tværregionale forberedelse med et særligt fokus på Region Hovedstadens implementering af behandling af psykisk sygdom og samtidig rusmiddelforbrug.

Indstilling

Det indstilles,

at Psykiatri- og Socialudvalget tager orienteringen til efterretning, og at udvalget drøfter perspektiverne i det nye integrerede behandlingstilbud, herunder betydningen heraf.

Sagsfremstilling

Regeringen, Danske Regioner og KL blev med økonomiaftalen for 2024 i maj 2023 enige om, at der var behov for at sikre en mere sammenhængende og helhedsorienteret behandling målrettet mennesker med både en psykisk lidelse og rusmiddelforbrug (dobbeltdiagnose). Der var på den baggrund enighed om, at der fra 1. september 2024 skulle påbegyndes en trinvis indfasning af et regionalt forankret integreret dobbeltdiagnosetilbud målrettet patienter, der har en psykisk lidelse, der kræver behandling i den regionale psykiatri.

Regionerne har altid haft ansvaret for rusmiddelbehandling af patienter under indlæggelse. [Aftalen](#) vedr. integreret dobbeltdiagnosetilbud betyder, at også ansvaret for rusmiddelbehandling af patienter i ambulant regi overgår til hospitalspsykiatrien.

Indfasningen er således:

Tidspunkt	Målgruppe	Antal landsplan (estimat)
Indfases fra: September 2024	Gruppe 1: Patienter i aktuell behandling i psykiatrien, men ingen samtidig behandling for rusmiddelproblem	4.600
Indfases fra: Juli 2025	Gruppe 2: Patienter i aktuell behandling i psykiatrien og samtidig behandling for rusmiddelproblem i kommunalt regi	4.000
Indfases fra: Juli 2026	Gruppe 3: Patienter alene i behandling for rusmiddelproblem i kommunalt regi, men formodning om moderat til svær psykisk lidelse	700

Fra de angivne tidspunkter skal regionerne være i stand til at behandle de patienter, der er omfattet af den respektive gruppe og bliver henvist til tilbuddet. Samtidig forventes det, at henvisningerne kommer gradvist over tid, så regionerne løbende kan opbygge det integrerede behandlingstilbud. Det er også derfor, at tilbuddet først skal være fuldt indfaset i 2027.

Det fremgår af ØA- aftaleteksten, at det for nogle patienter vil være mere hensigtsmæssigt at fortsætte i et kommunalt misbrugstilbud. Det kan fx være patienter, som har været i et korterevarende pakkeforløb og samtidig har et rusmiddelforbrug. Den enkeltes behov vil blive vurderet i forbindelse med visitationen til tilbuddet i samarbejde med patienten.

Der er i regi af Sundhedsstyrelsen udarbejdet en visitationsretningslinje, som indeholder en nærmere beskrivelse og afgrænsning af, hvilke patienter der bør omfattes af det nye tilbud. Denne retningslinje skal anvendes i forbindelse med den regionale visitation til tilbuddet. Det fremgår, at det fortsat vil være kommunen, som skal visitere til kommunal misbrugsbehandling.

Sundhedsstyrelsens faglige visitationsretningslinje: [Visitation til integreret behandling af mennesker med psykisk lidelse og samtidig rusmiddelproblematik \(regioner.dk\)](#)

Regional forberedelse til etablering af integreret behandlingstilbud

En tværregional arbejdsgruppe har med Region Hovedstaden for bordenden det seneste halvandet år arbejdet tæt sammen om forberedelser til den regionale opgave om behandling af dobbeltdiagnose. Der har bl.a. været afholdt tre workshops, hvor der med deltagelse af klinikere og patient-pårørenderepræsentanter samt kommunale repræsentanter har været arbejdet med temaerne 1) forløb for ambulante patienter, 2) kompetencer og standarder samt 3) forløb for indlagte. De tre workshops har bidraget til at der i regi af arbejdsgruppen er udarbejdet en forløbsbeskrivelse for ambulante og

indlagte patienter. Forløbsbeskrivelsen har været forelagt Sundhedsstyrelsen til kommentering og kan læses her:

[integreret-patientforløb-for-mennesker-med-psykiske-lidelser-og-samtidig-rusmiddelproblematik-2024.pdf \(regioner.dk\)](#)

Den tværregionale planlægningsgruppe har desuden arbejdet med kompetenceudvikling, udarbejdelse af relevante standarder og vejledninger, som skal understøtte patientforløbene samt med henvisnings- og visitationsprocessen. Der er tværregionalt nu ved at blive udarbejdet en visuel fremstilling af henvisningsprocessen i indfasningsårene.

Dataindberetning og klinisk kvalitetsdatabase

Generel monitorering

Danske Regioner, KL og staten er enige om, at den nye integrerede dobbeltdiagnosebehandling skal følges. Det fremgår af forståelsespapiret bag økonomiaftalen, at *"Den konkrete håndtering af monitoreringen samt registreringsmuligheder i fx landspatientregistret drøftes af parterne"*. Af selve økonomiaftalen fremgår det, at *"Ordnningen skal følges løbende med henblik på at opnå erfaringer med målgruppen, indholdet og effekten af behandlingen i regionerne og den sideløbende udvikling i kommunerne."*

Danske Regioner er i dialog med Sundhedsstyrelsen og Sundhedsdatastyrelsen om endelig monitorering af det nye integrerede behandlingstilbud om dobbeltdiagnose.

Klinisk kvalitetsdatabase

De data som regionerne efter dialog med staten skal indberette til Landspatientregistret, og som hurtigt og løbende herefter kan trækkes, vil også være en del af grundlaget for en klinisk kvalitetsdatabase, som endnu er under opbygning. Status for databasen er, at databasens styregruppesammensætning er på plads, og at der har været afholdt første styregruppemøde medio august 2024. I regi af styregruppen igangsættes arbejdet med afgrænsning af population og definition af indikatorer og udviklingsmål.

Sanering i SIB og NAB

Af forståelsespapiret bag dobbeltdiagnoseaftalen fremgik det, at regionerne skulle indberette de samme data til registret over stofmisbrugere i behandling (SIB) og det nationale alkoholbehandlingsregister (NAB), som kommunerne hidtil har indberettet. Det viste sig, at denne indberetningsopgave var meget omfattende. I regi af samarbejdsprogrammet om administrative besparelser i regionerne rejste Danske Regioner derfor en sanering i indberetningerne som et emne til administrative lettelser i regionerne. På denne baggrund nedsatte staten en arbejdsgruppe for hvert af de to registre, som fik til opgave at komme med et saneringsforslag. Dette arbejde er foregået i foråret 2024 bl.a. med regionale repræsentanter og det har ført frem til et foreløbigt saneringsforslag.

Kommunikation af nyt behandlingstilbud

Kommunikation om det integrerede behandlingstilbud for dobbeltdiagnose er en vigtig indsats. Der er dels i den enkelte region kommunikeret bredt ud til personale, dels i det lokale samarbejde med kommuner. Derudover har Danske Regioner i samarbejde med KL aftalt fælles kommunikation i form af webinarer om det nye behandlingstilbud. Danske Regioner og KL afholdt således d. 24. april 2024 et fælles webinar om det kommende behandlingstilbud om integreret regional behandling af psykisk sygdom med samtidigt rusmiddelforbrug: [Regional behandling af psykisk sygdom og rusmiddelproblematik – nyt tilbud til borgere med en dobbeltdiagnose on Vimeo](#)

Danske Regioner har desuden d. 5. september afholdt en konference i forbindelse med opstarten af første fase af det nye integrerede dobbeltdiagnosetilbud i regionerne. Webinaret og konferencen har haft til formål at fortælle om indsatsen, herunder den trinvisse indfasning, visitation, forløbsbeskrivelse, kvalitet, organisering, patientens stemme, samarbejde mellem sektorer mm.

Danske Regioner er pt. i dialog med KL om, hvordan KL kan kommunikere bredt ud til alle kommuner om den trinvisse indfasning af det integrerede tilbud og om kommunernes fortsatte rolle.

Kommunikationen til en række øvrige parter udvides løbende i takt med indfasningen.

På mødet vil Lone Tonsgaard, projektleder, Region Hovedstadens Psykiatri og Henrik Nørbak-Emig, cheflæge på Psykiatrisk Center Amager holde oplæg.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger

Psykiatri- og Socialudvalget tog orienteringen om den nye integrerede dobbeltdiagnosebehandling af Henrik Nørbak-Emig, Cheflæge, Region Hovedstadens Psykiatri og Lone Tonsgaard, Programleder, Region Hovedstadens Psykiatri til efterretning. Udvalget drøftede på baggrund af oplægget blandt andet målgruppeafklaring, opkvalificering af personale, steppede care og sikring af overgange i det tværsektorielle samarbejde. Udvalget udtrykte ønske om at følge udviklingen og løbende blive orienteret om opmærksomhedspunkter under den trinvise indfasning. Slides er uploadet til FirstAgenda under 'øvrigt materiale'.

Bilag

4 (Offentlig) Status på sundhedsstruktur

Julie Kjærgaard
EMN-2022-00567

Resumé

Regeringen præsenterede den 18. september deres udspil til en sundhedsreform.

Indstilling

Det indstilles,
at Psykiatri- og Socialudvalget drøfter regeringens udspil til en sundhedsreform.

Sagsfremstilling

Regeringen præsenterede den 18. september deres sundhedsreform, hvor et af hovedbudskaberne er, at det nære sundhedsvæsen bør styrkes og ressourcerne rykkes ud, hvor borgerne er sygest.

Udspillet "Sundhed tæt på dig – del 1":
[Sundhed tæt på dig-Del 1.pdf \(ism.dk\)](#)

Regeringens uddybning af reformudspillet – del 2:
[Sundhed tæt på dig-Del2.pdf \(ism.dk\)](#)

Af regeringsudspillet fremgår blandt andet følgende forslag, som vedrører psykiatri- og socialområdet:

- Psykiatrien skal integreres i det somatiske sygehusvæsen
  - Sundhedsrådene skal beskæftige sig med psykiatrien
  - Ansvar for behandlingsredskaber og hjælpemidler skal tydeliggøres
  - Botilbud skal have fasttilknyttede læger
  - Udbredelse af brugen af digitale løsninger i psykiatrien skal styrkes
  - Regionerne skal beholde driftsansvaret for en række tilbud på det specialiserede socialområde.
  - Regionerne skal levere den specialiserede rehabilitering og dele af genoptræning på avanceret niveau for en mindre patientgruppe med komplekse behov.
-

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger

Udvalget drøftede regeringens udspil til en sundhedsstrukturereform med fokus på de områder, der berører psykiatri- og socialområdet.

Overordnet var udvalget positiv over for flere dele af regeringens forslag. Det blev bemærket, at psykiatriområdet fylder påfaldende lidt i udspillet og at man ligeledes med fordel i højere grad kunne have forholdt sig til det specialiserede socialområde.

Udvalget drøftede fordele og ulemper i forhold til forslag om integration af somatik og psykiatri. Flere understregede, at ambitionerne om en ligestilling af områderne ved en organisatorisk sammenlægning er gode, men at det vil kræve et stort benarbejde førend ambitionerne kan indfries. Der blev i forlængelse heraf rejst en opmærksom om den omfattende anlægsopgave, som en sammenlægning vil indbefatte, hvis der på sigt også ønskes en fysisk samlokation.

Der var enighed om, at udvalgsmedlemmerne vil forsøge at yde indflydelse internt i de respektive partier op til og under forhandlingsprocessen.

Bilag

5 (Fortrolig)

EMN-2024-01025

6 (Offentlig) Status for 10-årsplanen for psykiatri og mental sundhed og Aftale om bedre psykiatri

---

Josefina Hindenburg Krausing
EMN-2020-00886

Resumé

Psykiatri- og Socialudvalget orienteres løbende om status for arbejdet med 10-årsplanen for psykiatri og mental sundhed og Aftale om bedre psykiatri. Dette senest på møde juni 2024. Det er derfor siden sidste møde i udvalget begrænset, hvad der er sket ift. indsatser i regi af 10-årsplanen for psykiatri og mental sundhed og Aftale om bedre psykiatri.

På alle fem prioriterende områder i 10-årsplanen for psykiske lidelser og mental sundhed er der fremdrift. Desuden er der fremdrift i indsatser i regi af Aftale om en bedre psykiatri.

Vedlagt til orientering er:

- Danske Regioners økonomiske oversigt over regionale midler til psykiatrien i 10-årsplanen og FL24.
- Danske Regioners detaljerede oversigt over initiativer i 10-årsplanen for psykiatri og mental sundhed og Aftale om bedre psykiatri.
- Oversigt over initiativer tilknyttet mødemateriale til møde i Nationalt råd for psykiske lidelser og mental sundhed.

Danske Regioner har indledt drøftelser med Indenrigs- og Sundhedsministeriet om, hvordan der skal følges op på de forskellige indsatser. Udvalget vil senere blive orienteret herom.

Indstilling

Det indstilles,

at Psykiatri- og Socialudvalget tager orienteringen til efterretning, og at udvalget drøfter status for 10-årsplanen for psykiatrien og mental sundhed og Aftale om bedre psykiatri.

Sagsfremstilling

I alle regioner følges arbejdet med 10-årsplanen for psykiatri og mental sundhed og Aftale om bedre psykiatri tæt, herunder implementering af tiltag samt medfølgende økonomi.

Regeringen, KL og Danske Regioner har, som udvalget ved, den 2. april 2024 offentliggjort aftale om udmøntning, implementering og opfølgning på Aftale om en 10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed (2022) og Aftale om en bedre psykiatri (2023). Derudover indeholder aftalen en ny målsætning for en nedbringelse af brugen af tvang i psykiatrien. Link til aftale:

https://www.ism.dk/Media/638471390064264040/Udm%C3%B8ntningsaftale_final.pdf

På alle fem prioriterende områder i 10-årsplanen for psykiske lidelser og mental sundhed er der fortsat fremdrift. Det faglige arbejde for et lettilgængeligt behandlingstilbud i kommunerne til børn og unge i psykisk mistrivsel er afsluttet. Forløbsbeskrivelser for børn, unge og voksne med psykoselidelser er offentliggjort, og der er offentliggjort en handlingsplan for forebyggelse af selvmord og selvmordsforsøg. Desuden er der fortsat god fremdrift i etablering af de Danske Multidisciplinære Psykiatri Grupper samt ansøgt og udmøntet midler til forskning i psykiatri og mental sundhed. Ift. handlingsplanen til forebyggelse af selvmord og selvmordsforsøg pågår et arbejde med konkretisering af en kommende monitorering af indsatser.

Også i forhold til Aftale om bedre psykiatri er der fremdrift blandt andet i forhold til indsatser om hurtigere behandling til børn og unge, opfølgning efter endt forløb i psykiatrien, bedre akut hjælp og større tryghed for medarbejderne samt forløbsbeskrivelse for børn og unge med autismespektrumforstyrrelser (ASF). På områderne har Danske Regioner været i dialog om de forestående arbejder, og der er ved at blive indhentet repræsentanter til arbejdsgrupper i regi af Sundhedsstyrelsen.

Sundhedsstyrelsen har desuden afholdt det første møde i den styrkede taskforce for psykiatriområdet.

Sideløbende bliver der i et rådgivende udvalg for patientrettigheder i regi af Indenrigs og Sundhedsministeriet, udarbejdet mulige scenarier for nye patientrettigheder i børne- og ungdomspsykiatrien. Når arbejdet er afsluttet, vil det rådgivende udvalgs pointer præsenteres for sundhedsministeriet.

I vedlagte detaljerede oversigt over initiativer ses status for de samlede initiativer.

Nationalt råd for psykiske lidelser og mental sundhed

Der har i regi af Sundhedsstyrelsen været afholdt fem møder i Nationalt råd for psykiske lidelser og mental sundhed. Næste møde er den 22. oktober 2024.

Rådet har på sidste møde drøftet udkast til oplæg til rækkefølge og prioritering for indsatser 2025 – 2030. Oplægget fra Sundhedsstyrelsen pegede på en tydelig prioritering af indsatser i de første tre år, mens der er

indlagt større mulighed for fleksibilitet i årene 2028-2030. Dette skyldes, at der ses et behov for en vis fleksibilitet til at prioritere midler til områder, hvor der viser sig særlige behov, som må forventes at vise sig undervejs. Dette bl.a. gennem faglige vurderinger, hvor styrelserne i samarbejde med Nationalt råd samler op og foretager en bredere vurdering af 10-årsplanen, herunder de initiativer, der er implementerede eller under implementering.

I udkastet fremgik det også, at løftet sker på tværs af regioner og kommuner og i det første år er fokus at styrke behandlingen uden for hospitalerne samt at understøtte børne- og ungdomspsykiatrien, hvor der er presserende kapacitetsudfordringer og et stort behov for nytænkning. I andet år foreslås det, at indsatsen for mennesker indlagt på hospitalerne løftes, og hvor Sundhedsstrukturkommissionens arbejde forventeligt betyder nye og anderledes forventninger og opgaver for hospitalerne. I tredje år prioriteres indsats, der understøtter bedre sammenhæng på tværs af social- og sundhedsområdet, idet patienter, pårørende og aktører på tværs af sektorer fortsat peger på, at der er en stor og uløst opgave.

I de sidste tre år prioriteres der midler til forebyggelse og tidlig indsats, styrket opsøgende indsats til de mest socialt udsatte og styrkelse af udvalgte igangsatte 10-årsplansindsatser.

Af mulige indsatser i udkast til oplæg indgår en række indsatser. I opægget indgår bl.a. udgående tværfaglige teams til individuel støtte og behandling i nærmiljøet, kapacitetsløft til børn, unge og deres familier i børne- og ungdomspsykiatrien, bedre behandling af voksne med lette til moderate psykiske lidelser i speciallægepraksis, regionalt behandlingstilbud til børn og unge med psykiske lidelser og samtidigt misbrug m.m.

Det ventes, at der indgås politisk aftale om initiativer for årene 2025 – 2030 i efteråret 2024.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger

Grundet varigheden af mødets øvrige drøftelser blev dette punkt udskudt til næstkommende møde. Udvalget kan i dagsordenspunktet orientere sig om status for 10-årsplanen for psykiatrien og mental sundhed og Aftale om bedre psykiatri.

Bilag

1. Oversigt over regionale midler til psykiatrien i 10-årsplanen og 'Aftale om en bedre psykiatri' (FL24) august 2024 (1723428 - EMN-2020-00886)
2. Bilag til møde i Nationalt Råd maj 2024 - Overblik over igangværende og planlagte initiativer under 10-årsplanen for psykiatrien og mental sundhed (1) (1) (1723426 - EMN-2020-00886)
3. 11 September 2024 Skema over indsatser i 10- årsplan og Aftale bedre psykiatri samt nye patientrettigheder_ (1723425 - EMN-2020-00886)

7 (Offentlig) Styrket somatisk indsats i psykiatrien

Josefina Hindenburg Krausing
EMN-2023-00489

Resumé

Sundhedsdirektørkredsen og psykiatridirektørkredsen har på møder d. 23. august og d. 30. august i de respektive kredse drøftet, hvordan regionerne fremadrettet kan implementere en systematisk indsats, hvor mennesker med psykisk sygdom kan udredes og behandles for deres somatiske sygdomme, når de er i kontakt med psykiatrien.

Drøftelsen tog bl.a. afsæt i inputs fra en hurtigt arbejdende gruppe nedsat efter en fælles drøftelse i de to direktørkredse d. 24. maj 2024.

På baggrund af drøftelserne er der på tværs af kredsene og efterfølgende i regionsdirektørkredsen opbakning til ambitionen og enighed om, at det er en vigtig og prioriteret opgave for regionerne at styrke den somatiske indsats i psykiatrien. Der er enighed om, at alle regioner udvikler og beskriver, hvordan der i de enkelte regioner kan sikres regelmæssige strukturerede somatiske indsatser i den stationære psykiatri og ambulans. Implementering af de regionale tiltag skal være påbegyndt senest 1. juni 2025.

Indstilling

Det indstilles,
at Psykiatri- og Socialudvalget tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Mennesker med psykiske lidelser underdiagnosticeres og underbehandles ofte for samtidige somatiske tilstande. Det er velkendt og veldokumenteret. Dette bl.a. i Behandlingsrådets analyse af ulighed i somatisk behandling af patienter med psykiske lidelser. Link til Behandlingsrådets analyse og en pixiudgave af analysen: <https://behandlingsraadet-classic.azureedge.net/media/aqncdurf/unders%C3%B8gelsesdesign-2023.pdf>

Mennesker med psykiske lidelser lever i gennemsnit lever 7-10 år kortere end den øvrige befolkning. Af det faglige oplæg til 10-årsplanen for psykiatri og mental sundhed fra Sundhedsstyrelsen fremgår, at der i denne befolkningsgruppe er en øget forekomst af risikofaktorer for udvikling af somatisk sygdom samt underdiagnosticering og mindre effektiv behandling af både psykiske lidelser og somatisk sygdom. Overdødeligheden kan i nogen

grad forklares af eksterne årsager (selvmord, mord og ulykker), men størstedelen af de tabte leveår skyldes overdødelighed på baggrund af fysisk sygdom.

Generelt er der i regionerne gode eksempler på, hvordan der arbejdes med at skabe øget integration og samarbejde mellem psykiatri og somatik. Et gennemgående træk er imidlertid, at de fleste eksempler enten er enkeltstående eller implementeret i begrænset omfang indenfor de respektive regioner.

Sundhedsdirektørkredsen og psykiatridirektørkredsen har på møder hhv. d. 23. august og d. 30. august i de respektive kredse drøftet, hvordan regionerne fremadrettet kan implementere en systematisk indsats, hvor mennesker med psykisk sygdom kan udredes og behandles for deres somatiske sygdomme, når de er i kontakt med psykiatrien.

Drøftelserne tog bl.a. afsæt i inputs fra en hurtigt arbejdende gruppe nedsat efter en drøftelse i de to direktørkredse d. 24. maj 2024.

Regionsdirektørkredsen er efterfølgende blevet præsenteret for drøftelserne.

Anbefalinger fra arbejdsgruppen

Arbejdsgruppen anbefaler, at der i regionerne etableres et formaliseret samarbejde mellem psykiatrien og somatikken, således at voksne patienter indlagt med psykisk sygdom også får taget hånd om eventuelle fysiske symptomer og sygdom. Der peges på, at samarbejdet kan organiseres med inspiration fra liaisonsomatik.

Arbejdsgruppen foreslår desuden, at der etableres en systematisk indsats, hvor somatisk personale i den ambulante psykiatri, tager hånd om udvalgte patienter mhp. håndtering af somatiske symptomer og sygdomme. Målgruppen bør være patienter, som ikke vil eller kan opsøge egen læge eller ikke kan eller vil opsøge tilstrækkelig udredning og behandling i somatisk regi.

Beslutning i direktørkredse

På baggrund af drøftelserne er der på tværs af sundhedsdirektørkredsen og psykiatridirektørkredsen samt i regionsdirektørkredsen opbakning til ambitionen og enighed om, at det er en vigtig og prioriteret opgave for regionerne at styrke behandlingen af somatiske sygdomme hos patienter med psykiske sygdomme. Der er enighed om:

- at der bør være en styrket somatisk indsats i psykiatrien
- at alle regioner skal udvikle og beskrive, hvordan der i de enkelte regioner kan sikres regelmæssige strukturerede somatiske indsatser i den stationære psykiatri og ambulante

- at det er mest hensigtsmæssigt, at den enkelte region organiserer indsatserne, så de bedst muligt passer til de lokale forhold og muligheder
- at implementering skal være påbegyndt senest 1. juni 2025.
- at sundhedsdirektørkredsen og psykiatridirektørkredsen er ansvarlige for, at udviklingen i indsatserne følges på baggrund af data.

Psykiatri- og Socialudvalget vil løbende blive holdt orienteret om indsatserne.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger

Grundet varigheden af mødets øvrige drøftelser blev dette punkt udskudt til næstkommende møde. Udvalget kan i dagsordspunktet orientere sig om status for arbejdet med at styrke den somatiske indsats i psykiatrien.

Bilag

8 (Fortrolig)

EMN-2023-00821

9 (Offentlig) Meddelelser og gensidig orientering

Julie Kjærgaard
EMN-2022-00567

Resumé

Under punktet fremgår orienteringer under følgende overskrifter:

- Sammen om Handicap
  - Ny model for monitorering af tvang i psykiatrien
-

Indstilling

Det indstilles,

at Psykiatri- og socialudvalget tager orienteringspunkterne til efterretning

---

Sagsfremstilling

Sammen om Handicap

Der er på regionalt initiativ nedsat arbejdsgrupper med det formål at kvalificere det regionale input til "Rammeaftalen om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet" og "Delaftalen mellem KL og regeringen på socialområdet", som er afstedkommet af Sammen om Handicap. Arbejdsgrupperne opererer i regi af socialdirektørerne. Grupperne har forud for socialdirektørmøde den 13. september udarbejdet et kommissorium for gruppernes arbejde, der blev drøftet og vedtaget på mødet. Bemandingen af arbejdsgrupperne er tværregional. Gruppernes arbejde præsenteres og afsluttes på møde i socialdirektørkredsen den 20. november.

Endvidere har Social- og Boligstyrelsen indkaldt til et første rammesættende møde 27. september i forbindelse med opstart af initiativet "Forløbsanalyse af borgerens vej igennem systemet". Der er tværregional deltagelse til dette møde.

Der har ikke været afholdt møder i forummet Sammen om Handicap siden den nye social- og boligminister tiltrådte.

Orientering om ny model for monitorering af tvang i psykiatrien

Et længerevarende arbejde med at udarbejde en ny model for monitorering af tvang i psykiatrien, forventes at blive afsluttet snart.

I 2014 indgik det daværende Ministerium for Sundhed og Forebyggelse og Danske Regioner en partnerskabsaftale for anvendelsen af tvang i psykiatrien. Ved partnerskabsaftalens udløb i 2020 blev det politisk besluttet, at anvendelsen af tvang fortsat skal monitoreres og at monitoreringsmodellen skulle revideres. Sundhedsstyrelsen nedsatte i 2021 en følgegruppe og en teknikergruppe, som skulle bidrage til arbejdet.

I 2024 indgik Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Danske Regioner og KL et nyt partnerskab for nedbringelse af tvang med en målsætning om at nedbringe de mest indgribende tvangsformer, det vil sige episoder med bæltefiksering, fastholdelse og akut beroligende medicin, med 30%. Den nye monitoreringsmodel skal understøtte denne målsætning samt partnerskabets andre fokusområder, som blandt andet inkluderer fokus på processen op til tvangsindlæggelser samt anvendelsen af tvang i børne- og ungdomspsykiatrien.

Arbejdet med udarbejdelsen af en ny monitoreringsmodel er blevet forsinket blandt andet som følge af Corona pandemien, men forventes at være implementeret i forbindelse med monitoreringsrapporten i 2. kvartal af 2025. Grundet øget monitorering og ændring af indikatorer forventes det, at den reviderede monitoreringsmodel vil medføre en stigning i registreringen af tvang samlet set.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger

Grundet varigheden af mødets øvrige drøftelser blev orienteringerne udskudt til næstkommende møde. Udvalget kan i dagsordspunktet orientere sig om status for Sammen om Handicap og den nye monitoreringsmodel for tvang.

---

11 (Offentlig) Eventuelt - åbent

Rikke Felby
MDR-2024-00034

Resumé

-

Indstilling

*Det indstilles,
at*

Sagsfremstilling

-

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger

.

Bilag

Bilag Titel:	oktoberr 2024 Skema over indsatser i 10-årsplan og Aftale bedre psykiatri samt nye patientrettigheder_
Dagsordens titel	Status for 10-årsplanen og Aftale om bedre psykiatri
Dagsordenspunkt nr	4
Bilag nr	1
Antal bilag:	2

NOTAT

Status-skema over indsatser i 10- årsplanen for psykiatri og mental sundhed og Aftale om bedre psykiatri samt arbejdet vedr. nye patientrettigheder i BUP

25-10-2024

EMN-2020-00886

1727493

Josefina Hindenburg Krau-

sing

10-årsplanen for psykiatri og mental sundhed

Indsats	Status	Regionale repræsentanter	Møder og forventet afslutning
Etablering af let-tilgængeligt kommunalt behandlingstilbud til børn og unge med psykisk mistrivsel og symptomer på psykisk lidelse	<p>Det faglige arbejde er afsluttet, og der er fremsat lovforslag.</p> <p>Lovforslaget indebærer,</p> <ul style="list-style-type: none"> - At alle kommunerne skal etablere tilbuddet. - At regionsrådet skal understøtte opbygningen af tilbuddet med rådgivning, sparring og vejledning. - At sundhedsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler for behandlingstilbuddet. <p>Lovforslaget 2.-behandles 16. maj og 3.behandles 21. maj 2024.</p>	<p>I det faglige forberedende arbejde har følgende deltaget:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Linda Hardisty Bramsen, chef-læge i børne- og ungdomspsykiatrien, Region Nordjylland. - Katrine Bærentzen, leder af enheden for tværsektoriel udvikling, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center, Region Hovedstaden. - Mikkel Lambach, Danske Regioner. 	<p>Til implementering</p> <p>Loven trådte i kraft 1. juli 2024.</p>

	Udkast til bekendtgørelse har været sendt til kommentering i regionerne og Danske Regioner har på vegne af regionerne indgivet bemærkninger. Der vil yderligere være en formel høringsrunde, når bekendtgørelsen er færdigudarbejdet.		
Følgegruppe for nyt kommunalt behandlingstilbud til børn og unge med psykisk mistrivsel og symptomer på psykisk lidelse	<p>Som led i den brede politiske aftale om en 10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed af 27. september 2022 er der aftalt etablering af et lettilgængeligt kommunalt tilbud til børn og unge i psykisk mistrivsel og med symptomer på psykisk lidelse.</p> <p>Til at følge implementeringen og sikre høj kvalitet og ensartethed i tilbuddene på tværs af kommuner nedsættes en følgegruppe. Det forventes, at følgegruppen skal mødes 2-3 gange årligt i perioden 2024-26.</p>	<p>Katrine Bærentzen, leder af enhed for tværsektoriel udvikling på Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center, Region Hovedstaden</p> <p>Thomas I. Jensen, centerchef, Danske Regioner</p>	Følgegruppen mødes første gang 11. september
Styrkede indsatser for mennesker med svære psykiske lidelser – voksne	Forløbsbeskrivelsen er offentliggjort til implementering.	<p>Ledende overlæge Peter Uggerby, Region Nordjylland.</p> <p>Professor, overlæge Bjørn Ebdrup, Region Hovedstaden</p> <p>Chefsygeplejerske, Tine Nyegaard, Region Midtjylland,</p> <p>Konsulent Julie Kjærgaard, Danske Regioner</p>	Forløbsbeskrivelsen er offentliggjort til implementering.

<p>Botilbudsteams</p>	<p>Efter inddragelse af regionale repræsentanter i arbejdet med at udarbejde de faglige rammer, har ministeriet i juni måned oversendt et endeligt udkast. De faglige rammer er offentliggjort i august 2024.</p>	<p>Styrelsen har tidligt i processen afholdt bilaterale møder med praktikere fra alle regioner.</p> <p>Derudover afholdtes møde den på den 25. april med følgende deltagere:</p> <p>Sygeplejefaglig direktør Rikke Petersen Ravn, Region Nordjylland</p> <p>Vicedirektør, Region Hovedstaden Psykiatri Lone Bjørklund</p> <p>Vicedirektør Dorthe Juul Region Sjællands Psykiatri</p> <p>Lægefaglig direktør Anders Meinert, Region Syddanmark</p> <p>Hospitalsdirektør i Psykiatrien i Region Midtjylland, Tina Ebler</p> <p>Mikkel Lambach chefrådgiver, Danske Regioner.</p> <p>Julie Kjærgaard, konsulent, Danske Regioner.</p>	<p>De faglige rammer er offentliggjort i august 2024.</p>
<p>Styrkede indsatser for mennesker med svære psykiske lidelser – børn og unge</p>	<p>Danske Regioner har fået fremsendt den endelige forløbsbeskrivelse mhp. hurtig kommentering om indhold svarer til udmøntningsaftalen.</p>	<p>Ulla Schierup Nielsen, overlæge, PhD og klinisk lektor, Region Nordjylland</p> <p>Martin Nygaard Hansen, overlæge, Region Midtjylland</p> <p>Julie Klahn, overlæge, Region Sjælland</p>	<p>Forløbsbeskrivelsen er offentliggjort til implementering.</p>

		Helene Munk Fog, konsulent, Danske Regioner.	
Fagligt oplæg til en handlingsplan for selvmordsforebyggelse	Handleplanen blev offentliggjort d.14. marts 2024 og Nationalt partnerskab til forebyggelse af selvmord og selvmordsforsøg har været arbejdsgruppe.	Selvordsklinikkerne Josefina Hindenburg Krausing, chefrådgiver, Danske Regioner.	Til implementering. Der pågår et arbejde om afklaring af monitorering af indsatser i regi af Sundhedsdatastyrelsen og Sundhedsstyrelsen.
Afstigmatisering af psykisk lidelser	Sundhedsstyrelsens EN AF OS-funktion, som arbejder med afstigmatiseringsindsatser ift. psykisk sygdom, er ved fortsat at indkredse emner til en handleplan for EN AF OS.	Anne Mette Vind, sygeplejefaglig, Region Syddanmarks Psykiatri Lone Bjørklund, vicedirektør, Region Hovedstadens psykiatri Thea Gade-Rasmussen, seniorkonsulent, Danske Regioner	Pågår løbende i regi af Sundhedsstyrelsen.
Forskning og udvikling	De 100 mio. kr. der fremgår af 10-årsplanen til forskning som prioriteret indsats er tilvejebragt via forskningsreserven til bedre rammer for forskning i psykiatrien og mental sundhed. Midlerne udmøntes af Danmarks Frie Forskningsfond og er slået op som pulje. Der blev samlet blev ansøgt for over 500 mio. kr.	SINO.	Til implementering.
Kvalitetsgrupper (Styrkede tværfaglige og evidensbaserede miljøer)	Der er skabt tværfaglige miljøer (Danske Multidisciplinære Psykiatri Grupper) indenfor skizofreni, depression og ADHD – de tre områder, hvor der i dag er kliniske kvalitetsdatabaser.	Arbejdet er forankret i Lægedirektør Forum, med de lægefaglige direktører som er styregruppe, og hvor RKKP og Danske Regioner også indgår (chefrådgiver)	Løbende møder i DMP-Gér og styregruppe samt bredt nedsat følgegruppe.

	Der er sat et arbejde i gang om etablering af to nye DMPG'er hhv. for dobbeltdiagnose og for bipolar lidelse. Desuden er det besluttet at næste nye DMPG er for spiseforstyrrelser.	ver Josefina Hindenburg Krausing, Danske Regioner).	
Styrkelse af kliniske kvalitetsdatabaser	Målet er, at der årligt etableres 2 -3 nye kliniske kvalitetsdatabaser på psykiatriområdet svarende til etablering af nye DMPG'er og inden for samme sygdomsområder, og at eksisterende databaser på psykiatriområdet løbende opdateres og udbygges.	Arbejdet er forankret i RKKP og i tæt samarbejde med Lægedirektør Forum, som er styregruppe for DMPG-arbejdet, og hvor RKKP også indgår. Her sikres overensstemmelse mellem etablering af databaser og DMPG'er. Pt. pågår et arbejde om etablering af en klinisk kvalitetsdatabase for dobbeltdiagnose.	Løbende møder mellem RKKP og DMPG-styregruppen.
Referencegruppe for nationale kliniske anbefalinger for mennesker med psykiske lidelser	Der kommenteres løbende skriftligt på høringsudkast til NKA'er og publicering i perioden 2024-2026, hvorfor anbefalingerne vil blive udgivet i takt med, at de bliver udarbejdet i denne periode. Der	Jakob Paludan, lægefaglig direktør, Region Midtjylland Jeanett Bauer, stabslæge, Region Hovedstaden Ib Rasmussen, Region Nordjylland Johannes Kjeldahl, specialkonsulent, Region Nordjylland Anders Meinert Pedersen, lægefaglig direktør, Region Syddanmark Nicolas Rescalvo Hansen, læge, Region Sjælland	1.mødevar 16. april, og herefter indkaldes til møder løbende/ellers skriftlig kommentering.

		Inger Brødsgaard, projekleder, Danske Multidisciplinære Psykiatri Grupper (DMPG) Josefina Hindenburg Krausing, chefrådgiver, Danske Regioner.	
--	--	--	--

Aftale om *En bedre psykiatri – hurtigere behandling til børn og unge, bedre akut hjælp og større tryghed for medarbejderne*

Indsats	Status	Regionale repræsentanter	Møder og forventet afslutning
Styrket digitalt behandlingstilbud	Center for Digital Psykiatri i Region Syddanmark skal udvide behandlingskapaciteten frem mod 2027. Og VIRTU Research Group i Region Hovedstadens Psykiatri skal udvikle aktiviteter, herunder kliniske forsøg med virtuel reality behandling af patienter med alvorlige psykiatriske diagnose.	Sker i regi af hhv. Region Syddanmark og Region Hovedstaden.	Sker i regi af hhv. Region Syddanmark og Region Hovedstaden.
National psykiatrisk akuttelefon og styrkelse af akutte psykiatriske behandlingstilbud	Sundhedsstyrelsen har fået i opdrag at: - Udarbejde en model for en national psykiatrisk akutlinje - Vurdere hvor der er behov for at styrke de akutte psykiatriske behandlingstilbud	Lægefaglig direktør i Region Midtjylland Palle Juelsgaard Cheflæge på 1813 Kim Arved Nielsen Lægefaglig direktør Anders Meinert Pedersen Økonomi- og planlægningschef Sven Knudsen Lægefaglig direktør Jakob Paludan	Arbejdsgruppen afholdt det første møde d. 3 september. Det næste arbejdsgruppemøde afholdes d. 25. oktober. Danske Regioner har afholdt møde med de regionale repræsentanter for at indsamle yderligere input og

	<p>Sundhedsstyrelsen har afholdt første møde i arbejdsgruppen, hvor mulige modeller blev diskutere på baggrund af en ekstern analyse af mulige modeller for etableringen af akuttelefonen. Forud for næste arbejdsgruppemøde, vil Sundhedsstyrelsen kortlægge de regionale akutte tilbud.</p>	<p>Cheflæge Peter Uggerby Vicedirektør Dorthe Juul</p> <p>Fra Danske Regioner: Teamleder Jakob Schelde Holde & teamleder Anne Sofie Bæk-Sørensen</p>	<p>har derudover løbende bilateral dialog med Sundhedsstyrelsen.</p>
<p>Højere kvalitet i indsatsen for børn og unge med autisme</p>	<p>Sundhedsstyrelsen, Bolig- og Socialstyrelsen, KL og Danske Regioner er mødtes i første halvår 2024 med henblik på udarbejdelse af forløbsbeskrivelse for børn og unge med autismspektrumforstyrrelser (ASF). Første skridt hertil har været udarbejdelse af en baggrundskrivelse af området.</p> <p>Kommissorium for arbejdet og en bredere følgegruppe er under udarbejdelse.</p>	<p>Freja Hamalainen Sidorf, faglig udviklingschef, Specialområdet Autisme i Region Midtjylland</p> <p>Marie Louise Max Andersen, cheflæge for Afdeling Døgn, Region Hovedstadens Psykiatri</p> <p>Linda Hardisty Bramsen, ledende overlæge, Region Nordjylland</p> <p>Thea Gade-Rasmussen, seniorkonsulent, Danske Regioner</p>	<p>Regional udpegning fra henholdsvis socialområdet og psykiatrien skete umiddelbart før sommerferien 2024.</p> <p>Første møde afholdtes 16. september, andet og foreløbigt sidste møde afholdes 6. november.</p>
<p>Hurtig opstart af behandling og opfølgning efter endt forløb i børne- og ungdomspsykiatrien i børne- og ungdomspsykiatrien</p>	<p>Sundhedsstyrelsen har udarbejdet et udkast til en model for hurtig opstart af behandling og tryk opfølgning. Udkastet har været i høring i regionerne.</p>		<p>Forventet færdig ved udgangen af 3. kvartal 2024.</p>
<p>Styrket hjælp til mennesker med spiseforstyrrelser, herunder også med</p>	<p>Midlerne skal prioriteres af regionerne mhp. at øge kvaliteten i behandlingen, udbygge</p>		<p>Afventer mødeindkaldelse og regional udpegning.</p>

selvskadende adfærd	behandlingskapaciteten og nedbringe ventetider og tilbagefald for målgruppen.		
Analyse af ventetider til psykiatere og ungdomspsykiatere	Afventer indkaldelse til fagligt arbejde og arbejde om løsningsforslag.		Afventer indkaldelse til fagligt arbejde og arbejde om løsningsforslag.
Tvang	Ny partnerskabsaftale indgået mellem regeringen, Danske Regioner og KL den 2. april 2024.		
Styrket Task force for psykiatriområdet	<p>Der er afsat midler til styrket TF i regi af udmøntningsaftalen fra 2. april 2024 (2024: 2,8 2025: 3,2 2026 og frem: 2,2). Kommissorium og repræsentanter er fastlagt.</p> <p>I regi af Task Force udarbejdes også en undersøgelse af mindre indgribende tvangsformer, der inkluderer internationale erfaringer samt undersøgelse af sundhedspersonale og patienters oplevelser. Foruden behandling i Task Force har rapporten været sendt ud til psykiatridirektørkredsen. Regionernes bemærkninger er videregivet til Sundhedsstyrelsen.</p>	<p>Regionerne er repræsenteret på vicedirektørniveau</p> <p>Vicedirektør Camilla Hersom</p>	<p>Første møde i Task Force er afholdt.</p> <p>Næste møde afholdes d. 13. december.</p> <p>Den videre proces for undersøgelsen af alternative tvangsformer er ikke afklaret. Sundhedsstyrelsen har et færdigt udkast klar til Indenrigs- og Sundhedsministeriet, men det vides ikke hvornår og hvordan en politisk behandling vil forløbe.</p>
Ny monitoreringsmodel	Sundhedsstyrelsen har påbegyndt det faglige arbejde med udarbejdelse af en ny monitoreringsmodel.	Sundhedsstyrelsen har haft rådgivning fra en følgegruppe og en teknikergruppe, hvor blandt andet Danske Regioner og regionale	<p>Sundhedsstyrelsen har afholdt et møde i teknikergruppen d. 18. september.</p> <p>Monitoreringsmodellen forventes at være</p>

	<p>Der er lagt op til en årlig monitorering af tvangsområdet. De nye indikatorer sendes i høring i teknikergruppen, hvor en endelig godkendelse af indikatorer finder sted.</p> <p>Baseline 2021-2023 vil blive opgjort inden udgangen af 2024.</p>	repræsentanter har deltaget.	udarbejdet og implementeret i forbindelse med monitoreringsrapporten i 2. kvartal af 2025.
Udvikling og analyse af data om det tværsektorielle samarbejde forud for tvangsindlæggelser	<p>Der er nedsat en tværsektoriel arbejdsgruppe, som har udarbejdet en pilotundersøgelse. Den videre proces involverer udarbejdelsen af to delrapporter og en endelig analyse samt anbefalinger.</p> <p>Det er Social- og Boligstyrelsen og KL, som udarbejder undersøgelse i samarbejde med KL's analyseinstitut Komponent.</p> <p>Den indledende fase med afdækning af problemstillinger er igangsat og varer indtil årskiftet.</p>	Danske Regioner vil indgå i en følgegruppe.	<p>Første delrapport forventes udarbejdet i 2024. Caseundersøgelse, 2. delrapport samt fremadrettede anbefalinger forventes udarbejdet i 2025.</p> <p>Der afholdes et møde i følgegruppen d. 4. oktober, hvor formål, rammesætning og undersøgelsesspørgsmål præsenteres og diskuteres.</p>

Nye patientrettigheder i BUP

Indsats	Status	Regionale repræsentanter	Møder og forventet afslutning
Det rådgivende udvalg for patientrettigheder i regi af Indenrigs og Sundhedsministeriet skal beskrive mulige scenarier	Det rådgivende udvalg har sidste møde, og der udarbejdes en afrapportering på baggrund af udvalget arbejde. Dette indeholder en beskrivelse af udfordringer,	Anders Meinert Pedersen, lægefaglig direktør, Region Syddanmark	September: ISM kører politisk proces, færdigskriver afrapportering og klargør politisk proces

<p>for nye patientretigheder i børne- og ungdomspsykiatrien.</p>	<p>hensyn samt tre modeller for nye patientretigheder.</p> <p>Herunder også det tredje modelforslag, som en række af udvalget medlemmer sendte ind uden om udvalget arbejde. Modellen blev behandlet på et ekstra møde i udvalget, hvor de regionale repræsentanter gav udtryk for modellens mangler.</p>	<p>Jakob Paludan, lægefaglig direktør, Region Midtjylland</p> <p>Linda Bramsen, Region Nordjylland</p> <p>Hallur Gilstón Thorsteinsson, centerchef, Region Hovedstaden</p> <p>Janne Walløe Vilmar, cheflæge, Region Sjælland</p> <p>Thomas I. Jensen, centerchef, Danske Regioner</p>	<p>Efteråret: Fremsættelse af lovforslag vedr. nye patientretigheder</p> <p>Obs. Processen er udskudt på grund af den indsendte tilbagemelding.</p>
--	---	---	---

Relateret document 2/2

Dokument Navn: **Oversigt over regionale midler til psykiatrien i 10-årsplanen og 'Aftale om en bedre psykiatri' (FL24) oktober 2024.pdf**

Dokument Titel: **Oversigt over regionale midler til psykiatrien i 10-årsplanen og 'Aftale om en bedre psykiatri' (FL24) oktober 2024**

Dokument ID: **1732783**

Oversigt over økonomi til 10-årsplanen og 'Aftale om en bedre psykiatri' (FL24)

Tablet 1 gengiver afsatte regionale midler til psykiatrien i 10- årsplanen fra 2022 og 'Aftale om en bedre psykiatri' fra 2023 (FL24). Tabellen beskriver ingen ændringer siden seneste oversigt fra juni 2024.

Tabellen angiver, at regionerne i 2023 har fået udmøntet 123 mio. kr., og der for 2024 udmøntes 461 mio. kr. til regionerne. I 2025 og frem modtager regionerne omkring 430 mio. kr. Regeringen fremlægger desuden senere på året en 10-årsplan for psykiatrien, som vil have effekt fra 2025 og frem.

Der udestår fordeling af midler vedr. tre initiativer fra 'Aftale om en bedre psykiatri'. Det vedrører:

- Styrket psykosocial indsats ved beredskabshændelser fra 2025 og frem
- National psykiatrisk akuttelefon og styrkelse af akutte psykiatriske behandlingstilbud fra 2025 og frem
- Herudover udestår de øvrige midler vedr. forløbsbeskrivelser for børn og unge med autisme.

Der indledes drøftelse om en udmøntningsaftale for disse i løbet af efteråret 2024.

Tablet 1: Oversigt over regionale midler til psykiatrien i 10-årsplanen fra 2022 og Aftale om en bedre psykiatri fra 2023 (FL24)

10-årsplanen fra 2022									
<i>mio. kr. 24-pl</i>	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Bemærkninger
2.1 Her-og-nu kapacitetspakke til den regionale psykiatri	80								
2.1 Ekstra midler i her-og-nu kapacitetspakken i 2023	41,4								
4 Kvalitetsgrupper.	1,4	1,4	1,4	1,4					Tidligere udmøntet til regionerne
5. Kliniske kvalitetsdatabaser		9,7	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3	Tidligere udmøntet til regionerne
1.1 Lettilgængeligt tilbud i kommunerne til børn og unge med psykisk mistrivsel og psykiske symptomer		11,4	11,4	11,4	11,4	11,4	11,4	11,4	Udmøntet i udmøntningsaftale fra 2. april 2024.
2.1 Forløbsbeskrivelser for børn, unge og voksne med svære psykiske lidelser		106,3	106,3	107,1	107,1	107,1	107,1	107,1	Udmøntet i udmøntningsaftale fra 2. april 2024
2.2 Botilbudsteams		59,8	61	61	61	61	61	61	Udmøntet i udmøntningsaftale fra 2. april 2024
Tidligere Total (10-årsplanen)	122,8	11,1	9,7	9,7	8,3	8,3	8,3	8,3	

Total (10-årsplanen)	122,8	188,6	188,4	189,2	187,8	187,8	187,8	187,8	
Finansloven 2024 'Aftale om en bedre psykiatri' (december 2023)									
mio. kr. 24-pl	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Bemærkninger	
1. Forebyggelse af selvmord og selvmordsforsøg*	44,3	58,8	58,8	58,8	58,8	58,8	58,8	58,8	Udmøntet i 'Handlingsplan for styrket forebyggelse af selvmord og selvmordsforsøg', 14. april 2024
3. Styrket psykosocial indsats ved beredskabshændelser**	3,8	X	X	X	X	X	X	X	Udmøntet i ØA25 efter skriftlig aftale. 7,5 mio. kr. af de 9,2 mio. kr. fordeles ligeligt mellem regioner og kommuner. De øvrige 1,7 mio. kr. går til Sundhedsstyrelsen til udarbejdelse af de nationale rammer for psykosocial beredskab.
5. Styrket digitalt behandlingstilbud	23	23	23	23	23	23	23	23	Udmøntet i udmøntningsaftale fra 2. april 2024
7. Tryghedspakke for medarbejdere	50								Tidligere udmøntet til regionerne. Kommunerne får også 50 mio. kr. i 2024.
8. Højere kvalitet i indsatsen for børn og unge med autisme***	35	20+Y	20+Y	20+Y	20+Y	20+Y	20+Y	20+Y	Udmøntet i udmøntningsaftale fra 2. april 2024. De øvrige midler forventes udmøntet i efteråret 2024.
9. Hurtig opstart af behandling i børne- og ungdomspsykiatrien	50,4	60	60	60	60	60	60	60	Udmøntet i udmøntningsaftale fra 2. april 2024
10. Opfølgning efter endt forløb i børne- og ungdomspsykiatrien	19,7	30	30	30	30	30	30	30	Udmøntet i udmøntningsaftale fra 2. april 2024
11. Styrket hjælp til mennesker med spiseforstyrrelser, herunder også med selvskadende adfærd	30	30	30	30	30	30	30	30	Udmøntet i udmøntningsaftale fra 2. april 2024
14. Nedbringelse af tvang	16,2	16,8	17,8	17,8	17,8	17,8	17,8	17,8	Udmøntet i udmøntningsaftale fra 2. april 2024
Total (FL24)	272,4	238,6	239,6	239,6	239,6	239,6	239,6	239,6	
I alt for begge aftaler	122,8	461	427	428,8	427,4	427,4	427,4	427,4	

*I 2024 er 3,8 mio. kr. øremærket til DRISP i Region Hovedstaden. I 2025 og frem er 5 mio. kr. øremærket til DRISP i Region Hovedstaden

** X angiver, at der er midler, som ikke er udmøntet endnu ud af initiativets afsatte midler på 15 mio. kr. årligt

*** Y angiver, at der er midler, som ikke er udmøntet endnu ud af initiativets afsatte midler på 60 mio. kr. årligt